

Anna Wylegała

[Warszawa]

**Sprawozdanie z konferencji
„Oral History in Central-Eastern Europe:
Current Research Areas, Challenges
and Specificity”, Łódź,
17–18 września 2015 r.**

Wrocławski Rocznik
Historii Mówionej
Rocznik V, 2015
ISSN 2084–0578

W dniach 17–18 września 2015 r. odbyła się w Łodzi konferencja pt. „Oral History in Central-Eastern Europe: Current Research Areas, Challenges and Specificity”, zorganizowana przez Uniwersytet Łódzki, IFiS PAN, Polskie Towarzystwo Historii Mówionej oraz Europejską Sieć Pamięć i Solidarność, we współpracy z Ukraińskim i Czeskim Towarzystwem Historii Mówionej.

W konferencji wzięło udział ponad 70 referentów (w tym ponad połowa to goście z zagranicy) i wielu słuchaczy. Kolejne dni spotkania otwierały wystąpienia *key-note speakerów*: prof. Alexandra von Plato i prof. Miroslava Vanka. Alexander von Plato jest jednym z najbardziej znanych niemieckich historyków, założycielem i wieloletnim dyrektorem Oral History Centre na Open University Hagen, oraz redaktorem naczelnym niemieckiego pisma akademickiego poświęconego historii mówionej „BIOS”. Miroslav Vaněk to najważniejsza postać w czeskiej historii mówionej i osoba, której *oral history* w Czechach zawdzięcza swoją instytucjonalizację: dyrektor Oral History Center oraz kierownik katedry Historii Mówionej na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Karola w Pradze, prezydent International Oral History Association (2010–2012).

Obrady konferencyjne odbywały się w formie sesji równoległych, skupionych wokół kwestii metodologicznych (np. problemy etyczne w historii mówionej, digitalizacja i upowszechnianie, *oral history* a inne dyscypliny akademickie, historia mówiona w badaniach tzw. *second generation* oraz w badaniach mikrosocjologicznych i mikrohistorycznych), instytucjonalnych (prezentacja podmiotów działających w polu *oral history*, historia mówiona w archiwach, projekty zorientowane na aktywizację społeczności lokalnych), oraz tematycznych (upadek komunizmu w Europie, tożsamości zbiorowe, *oral history* w badaniach nad edukacją, sportem i rozrywką, *oral history* w badaniach nad Zagładą, historia mówiona w badaniu dziejów sztuki i artystów, historia mówiona a *gender studies* i studia feministyczne, historia mówiona a transformacja gospodarcza). Odbył się również panel dyskusyjny poświęcony kondycji historii mówionej w Polsce, w którym udział wzięli: dr Piotr Filipkowski (IFiS PAN), dr Marcin Jarząbek (UJ), dr Marta Kurkowska-Budzan (UJ), dr Joanna Wawrzyniak (UW) i dr Anna Wylegała (IFiS PAN). Językiem konferencyjnym był angielski.

Wydarzeniem towarzyszącym konferencji był spektakl „The Thin Ring” w reżyserii i wykonaniu Jane Arnfield, który odbył się w Centrum Dialogu im. Marka Edelmana. Monodram powstał na podstawie relacji Zdenki Fantovej, czeskiej Ocalonej z Holokaustu.

Konferencja pozwoliła na wymianę doświadczeń naukowcom i praktykom historii mówionej z całej Europy Środkowej i Wschodniej, co było podstawowym celem spotkania. Udało się poruszyć tak istotne według nas tematy, jak specyfika tematyczna i metodologiczna historii mówionej w tej części Europy oraz najważniejsze problemy instytucjonalne praktykowania tej metody. Uczestnicy reprezentowali różne kraje, dziedziny akademickie oraz środowiska, podczas konferencji mogli zaprezentować realizowane aktualnie przez siebie projekty i przedyskutować je na forum międzynarodowym. Atmosfera wymiany intelektualnej sprzyjała nawiązywaniu kontaktów i zawiązywaniu znajomości.

Skrócony zapis dyskusji na temat kondycji polskiej historii mówionej zamieszczono w niniejszym tomie, planowana jest również publikacja wybranych artykułów.